

Odeljenje za zdravstvo Kent okruga

Činjenice o botulizmu

Što je to botulizam?

Botulizam je rijetka ali teška bolest koja može izazvati paralizu. Prouzrokuje ga nervni toksin kojeg proizvodi bakterija *Clostridium botulinum*. Postoje tri oblika botulizma: botulizam izazvan hranom, dječji i onaj koji se dobiva preko rane.

Svi oblici botulizma mogu biti smrtonosni i potrebna je hitna medicinska intervencija. Posebno je opasan botulizam izazvan hranom. Veliki broj ljudi može se otrovati zagađenom hranom.

Kako se može oboljeti od botulizma?

- Botulizam izazvan hranom nastaje konzumiranjem hrane koja sadrži toksin bakteriju botulinum.
- Dječji botulizam nastaje ako se preko usta unesu spore bakterije botulinum, koja se potom množi u crijevima, gdje ispušta toksin.
- Botulizam koji se dobija preko rane nastaje od toksina iz rane koja je inficirana bakterijom botulinum.

Koji su simptomi botulizma?

Prvi simptomi botulizma su slijedeći:

- Dvostruka slika ili zamagljen vid
- Spušteni očni kapci
- Nerazgovjetan govor
- Teškoće pri gutanju hrane
- Suha usta
- Slabost u mišićima

Ako zdravstveni radnik ne može na vrijeme dijagnosticirati i liječiti bolest, simptomi uznapreduju do paralize ruku, nogu, tijela i disajnih organa.

Djeca zaražena botulizmom:

- Izgledaju letargično
- Slabo jedu
- Pate od konstipacije
- Plaču slabim glasom
- Imaju oslabljeni mišićni tonus

Sve su ovo simptomi paralize mišića koji su izazvani toksinom.

Nakon koliko vremena se zaražene osobe razbole?

Kod botulizma izazvanog hranom simptomi se obično počnu pojavljivati 18 do 36 sati nakon uzimanja zatrovane hrane. Simptomi se mogu pojaviti već nakon šest sati, a najkasnije za 10 dana.

Kod botulizma koji se dobija preko rane, inkubacija obično traje sedam dana, premda može trajati od četiri do 14 dana.

Kod dječjeg botulizma, trajanje inkubacije je nepoznato, budući da je nepoznato kada su spore unešene u organizam.

Može li se botulizam prenijeti s jedne osobe na drugu?

Ne, nije poznato da li se botulizam prenosi s jedne osobe na drugu.

Kako se liječi botulizam?

Intenzivna medicinska njega u bolnici je osnovna terapija za sve vrste botulizma. Često je neophodan ventilator kako bi pomogao bolesnicima da mogu disati dok se ne oporave od toksina; a to može potrajati i do osam tjedana.

Ako se rano dijagnosticiraju, botulizam izazvan hranom i onaj koji se dobija preko

Činjenice o botulizmu – strana 2

rane, mogu se liječiti antitoksinima. Ovim se sprečava mogućnost cirkulacije toksina u krvi. U slučaju botulizma dobijenog preko hrane, ljekari mogu pokušati ukloniti zaraženu hranu koja je još u želucu tako što će izazvati povraćanje ili pak, klistirom. Ako se radi o botulizmu preko rane, rane se temeljito očiste kako bi se uklonila bakterija koja proizvodi toksin.

Zasada, antitoksin se obično ne primjenjuje za liječenje dječjeg botulizma.

Postoji li vakcina protiv botulizma?

Ne, ne postoji vakcina protiv botulizma.

Kako se može spriječiti oboljenje od botulizma?

Česta oboljenja od botulizma preko hrane izazvana su konzumiranjem domaćih konzerviranih namirnica sa niskim postotkom konzervansa. Osobe koje kod kuće konzerviraju namirnice moraju se striktno pridržavati higijene kako bi se smanjila mogućnost zagađenja hrane. Budući da se botulinum toksin uništava na visokoj temperaturi, osobe koje se hrane domaćom konzerviranom hranom, trebale bi zbog osobne sigurnosti kuhati tu hranu oko 10 minuta prije jela.

Djeca mlađa od 12 mjeseci, ne bi smjela jesti med. Med može sadržavati spore botulinuma. Ovo je jedan od izvora infekcija kod djece.

Botulizam koji se dobija preko rane, može se spriječiti ako se zatraži hitna ljekarska pomoć za inficiranu ranu.

Može li se botulizam upotrijebiti kao oružje?

Zbog visoke toksičnosti botulinum otrova, lakoće proizvodnje, prenošenja i dostave, ovaj agens predstavlja moguće biološko-terorističko oružje. Centar za kontrolu i sprečavanje bolesti klasificira botulizam kao agens A kategorije.

Agensi A kategorije smatraju se najvećom prijetnjom za nacionalnu sigurnost zbog lakoće prenošenja, visoke smrtnosti, i težine bolesti.

